

Pismo samorządu terytorialnego „Wspólnota” przygotowało jubileuszowy ranking podsumowujący 20 lat obecności Polski w Unii Europejskiej. Zestawienie obejmuje lata 2004-2024 i pokazuje, jak wiele środków unijnych udało się pozyskać poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego.

Autorzy opracowania – prof. Paweł Swianiewicz, kierownik Zakładu Studiów Społeczno-Ekonomicznych w Instytucie Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, oraz dr Julita Łukomska, adiunkt w Katedrze Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego – przeanalizowali dane budżetowe samorządów oraz dotacje pozyskiwane przez spółki komunalne.

Wyniki są niezwykle interesujące. W 42 jednostkach samorządowych łączna kwota dotacji unijnych przekroczyła 10 tysięcy złotych na mieszkańca. W tym gronie znalazły się 3 miasta wojewódzkie, 3 miasta na prawach powiatu, 12 małych miast oraz 24 gminy wiejskie.

Liderami rankingu zostały:

- Krynica Morska (woj. pomorskie) – 41 957 zł na osobę,
- Uniejów (łódzkie) – 31 084 zł na osobę,
- Świnoujście (zachodniopomorskie) – 24 641 zł na osobę,
- Ożarówce (śląskie) – 21 646 zł na osobę.

Jak wskazują autorzy, relatywnie najwięcej środków pozyskiwały duże miasta, realizujące projekty o znaczeniu regionalnym. W mniejszym stopniu beneficjentami funduszy były samorzady powiatowe, ze względu na ograniczony zakres zadań publicznych.

Interesującym wnioskiem z analizy jest fakt, że na początku każdego okresu programowania przewagę w absorpcji środków miały małe samorzady – gminy wiejskie i miasteczka, które realizowały mniejsze, ale szybciej wdrażane projekty. Z czasem przewagę odzyskiwały duże miasta, prowadzące inwestycje o większej skali.

Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej do końca 2024 roku gminy wiejskie i miejsko-wiejskie wykorzystały w sumie około 60 miliardów złotych z funduszy unijnych, głównie na inwestycje w gospodarkę komunalną (40 proc. wartości projektów), oświatę i wychowanie (12 proc.) oraz opieki społecznej (8 proc.). Kolejne 7 miliardów złotych trafiło do samorządów za pośrednictwem lokalnych grup działania (LGD), działających w ramach współpracy międzygminnej.

Ranking „Wspólnoty” stanowi szerokie, jubileuszowe podsumowanie dwóch dekad inwestycji współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i pokazuje, że fundusze europejskie stały się jednym z kluczowych motorów rozwoju lokalnego w Polsce.

Więcej informacji [TUTAJ](#).